DOMSTOLENS DOM (Store Afdeling)

30. maj 2006 *

I sag C-459/03,

angående et traktatbrudssøgsmål i henhold til artikel 226 EF og artikel 141 EA, anlagt den 30. oktober 2003,

Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber ved P.J. Kuijper og B. Martenczuk, som befuldmægtigede, og med valgt adresse i Luxembourg,

sagsøger,

støttet af:

Det Forenede Kongerige Storbritannien og Nordirland ved C. Jackson og C. Gibbs, som befuldmægtigede, bistået af R. Plender, QC, og med valgt adresse i Luxembourg,

intervenient,

* Processprog: engelsk.

mod

Irland ved R. Brady og D. O'Hagan, som befuldmægtigede, bistået af P. Sreenan og E. Fitzsimons, SC, P. Sands, QC, og N. Hyland, BL, og med valgt adresse i Luxembourg,

sagsøgt,

støttet af:

Kongeriget Sverige ved K. Wistrand, som befuldmægtiget,

intervenient,

har

DOMSTOLEN (Store Afdeling)

sammensat af præsidenten, V. Skouris, afdelingsformændene P. Jann, C.W.A. Timmermans (refererende dommer) og J. Malenovský samt dommerne J.-P. Puissochet, R. Schintgen, N. Colneric, S. von Bahr, J.N. Cunha Rodrigues, M. Ilešič, J. Klučka, U. Lõhmus og E. Levits,

generaladvokat: M. Poiares Maduro
justitssekretær: ekspeditionssekretær L. Hewlett,

på grundlag af den skriftlige forhandling og efter retsmødet den 8. november 2005,

og efter at generaladvokaten har fremsat forslag til afgørelse den 18. januar 2006,

afsagt følgende

Dom

1 I stævningen har Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber nedlagt påstand om, at det fastslås, at Irland har tilsidesat sine forpligtelser i henhold til artikel 10 EF og 292 EF samt artikel 192 EA og 193 EA, idet det har indledt en tvistbilæggelsessag mod Det Forenede Kongerige Storbritannien og Nordirland inden for rammerne af De Forenede Nationers havretskonvention (herefter »konventionen«) vedrørende MOX-anlægget i Sellafield (Det Forenede Kongerige).

Retsforskrifter

2 Konventionen, undertegnet i Montego Bay (Jamaica) den 10. december 1982, trådte i kraft den 16. november 1994.

3 Konventionen blev godkendt på Det Europæiske Fællesskabs vegne ved Rådets afgørelse 98/392/EF af 23. marts 1998 (EFT L 179, s. 1). Den er også blevet ratificeret af alle Den Europæiske Unions medlemsstater.

4 Den 21. juni 1996 i forbindelse med Irlands ratificering af konventionen afgav denne medlemsstat følgende erklæring:

»Irland påpeger, at det som en del af det Europæiske Fællesskab har overdraget Fællesskabet kompetence hvad angår visse af de af konventionen regulerede spørgsmål. En detaljeret erklæring om beskaffenheden og udstrækningen af den til det Europæiske Fællesskab overdragede kompetence vil i overensstemmelse med bestemmelserne i bilag IX til konventionen fremsættes i behørig tid.«

5 Den første henvisning i afgørelse 98/392 har følgende ordlyd:

»under henvisning til traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab, særlig artikel 43, 113 og artikel 130 S, stk. 1, sammenholdt med artikel 228, stk. 2, første punktum, og stk. 3, andet afsnit«.

6 Den tredje, femte og sjette betragtning til denne afgørelse fastslår:

»betingelserne for Fællesskabets deponering af det formelle bekræftelsesinstrument, der er omhandlet i artikel 3 i bilag IX til konventionen, og som der er henvist til i aftalens artikel 4, stk. 4, er opfyldt;

[...]

konventionen [...] bør godkendes, for at Fællesskabet kan blive part i [den] inden for rammerne af sin kompetence;

Fællesskabet skal sammen med deponeringen af det formelle bekræftelsesinstrument afgive en erklæring med angivelse af, for hvilke områder dets medlemsstater har overdraget det kompetence [...]«

7 Artikel 1 i afgørelse 98/392 bestemmer:

»1. De Forenede Nationers havretskonvention og aftalen vedrørende anvendelsen af kapitel XI i denne konvention godkendes herved på Det Europæiske Fællesskabs vegne.

2. Teksten til konventionen og teksten til aftalen findes i bilag I.

3. Fællesskabets formelle bekræftelsesinstrument, der findes i bilag II, deponeres hos De Forenede Nationers generalsekretær. Det indeholder en erklæring i medfør af konventionens artikel 310 og en kompetenceerklæring.«

8 Den af denne afgørelses artikel 1, stk. 3, omfattede kompetenceerklæring (herefter »Fællesskabets kompetenceerklæring«) bestemmer:

»Kompetenceerklæring fra Det Europæiske Fællesskab om de områder, der behandles i De Forenede Nationers havretskonvention af 10. december 1982 og i aftalen af 28. juli 1994 vedrørende anvendelsen af kapitel XI i denne konvention

(Erklæring afgivet i medfør af artikel 5, stk. 1, i bilag IX til konventionen og artikel 4, stk. 4, i aftalen)

Artikel 5, stk. 1, i bilag IX til De Forenede Nationers havretskonvention fastsætter, at en international organisations formelle bekræftelsesinstrument skal indeholde en erklæring, som nærmere angiver de områder i konventionen, for hvilke de af dens medlemsstater, der er part i konventionen, har overdraget den kompetence [...]

[...]

De Europæiske Fællesskaber er oprettet ved Paris-traktaten (EKSF) og Rom-traktaterne (EØF og Euratom), undertegnet henholdsvis den 18. april 1951 og den 25. marts 1957 [...] [Disse traktater] er ændret ved traktaten om Den Europæiske Union, som blev undertegnet i Maastricht den 7. februar 1992 [...]

[...]

I denne erklæring angives i overensstemmelse med ovennævnte bestemmelser de beføjelser, som medlemsstaterne har overdraget Fællesskabet i medfør af traktaterne på de områder, der behandles i konventionen [...]

[...]

Fællesskabet har på visse områder enekompetence, medens dets kompetence på andre områder deles med dets medlemsstater.

1. Områder, hvor Fællesskabet har enekompetence

— Hvad angår bevarelse og forvaltning af havfiskeriressourcerne skal Fællesskabet oplyse, at dets medlemsstater har overdraget det enekompetence. Det tilkommer det i denne egenskab på dette område at vedtage de relevante regler og forordninger (som anvendes af medlemsstaterne) og inden for rammerne af sine beføjelser at påtage sig forpligtelser over for tredjelande eller de kompetente internationale organisationer [...]

— I medfør af sin handels- og toldpolitik har Fællesskabet kompetence i henseende til de bestemmelser i konventionens kapitel X og XI og i aftalen af 28. juli 1994, som vedrører den internationale samhandel.

2. Områder, hvor Fællesskabet deler kompetence med medlemsstaterne

— Hvad angår fiskeri deles kompetence på en række områder, der ikke direkte henhører under foranstaltninger til bevarelse og forvaltning af fiskeressourcerne, f.eks. forskning, teknologisk udvikling og udviklingssamarbejde.

— Hvad angår bestemmelserne om søtransport, sikkerhed i søtrafikken og forebyggelse af havforurening, der bl.a. findes i konventionens kapitel II, III, V, VII og XII, har Fællesskabet kun enekompetence i det omfang, disse bestemmelser i konventionen eller retsinstrumenter vedtaget i medfør deraf påvirker bestående fællesskabsregler. Når der findes fællesskabsregler, men disse ikke berøres, navnlig i tilfælde af EF-minimumsregler, deles kompetencen mellem Fællesskabet og dets medlemsstater. I de andre tilfælde har medlemsstaterne kompetence.

En liste over de relevante EF-retsakter findes i tillægget. Udstrækningen af fællesskabskompetencen i henhold til disse tekster skal vurderes i forhold til deres præcise bestemmelser, særlig hvor disse bestemmelser fastlægger fælles regler.

[...]

Tillæg

EF-retsakter med berøring til de anliggender, der behandles i konventionen og aftalen

— Inden for sikkerhed til søs og forebyggelse af havforurening

[...]

Rådets direktiv 93/75/EØF af 13. september 1993 om mindstekrav til skibe, som er på vej til eller fra Fællesskabets søhavne med farligt eller forurenende gods (EFT L 247 af 5.10.1993, s. 19)

[...]

— Inden for beskyttelse og bevarelse af havmiljøet (konventionens kapitel XII)

[...]

Rådets direktiv 85/337/EØF af 27. juni 1985 om vurdering af visse offentlige og private projekters indvirkning på miljøet (EFT L 175 af 5.7.1985, s. 40)

[...]

— Konventioner, i hvilke Fællesskabet er kontraherende part

Konventionen om forhindring af landbaseret havforurening, Paris, den 4. juni 1974 (Rådets afgørelse 75/437/EØF af 3.3.1975, offentliggjort i EFT L 194 af 25.7.1975, s. 5)

Protokol om ændring af konventionen om forhindring af landbaseret havforurening, Paris, den 26. marts 1986 (Rådets afgørelse 87/57/EØF af 22.12.1986, offentliggjort i EFT L 24 af 27.1.1987, s. 47)

[...]«

9 Konventionens kapitel IX med overskriften »Lukkede eller delvis lukkede havområder« består af artikel 122 og 123, som har følgende ordlyd:

»Artikel 122

Definition

I denne konvention betyder »lukkede eller delvis lukkede havområder« en havbugt, et bassin eller hav omgivet af to eller flere stater og forbundet med et andet hav eller oceanet ved et smalt udløb eller bestående helt eller hovedsageligt af to eller flere kyststaters søterritorier eller eksklusive økonomiske zoner.

Artikel 123

Samarbejde mellem stater, som grænser op til lukkede eller delvis lukkede havområder

Stater, som grænser op til lukkede eller delvis lukkede havområder, bør samarbejde under udøvelsen af deres rettigheder og opfyldelsen af deres pligter i henhold til denne konvention. I dette øjemed skal de direkte eller gennem en passende regional organisation bestræbe sig på:

[...]

b) at koordinere udøvelsen af deres rettigheder og opfyldelsen af deres pligter med hensyn til beskyttelsen og bevarelsen af havmiljøet

[...]«

10 Konventionens kapitel XII med overskriften »Beskyttelse og bevarelse af havmiljøet« indeholder et afsnit 1, med overskriften »Almindelige bestemmelser«. Dette afsnit indeholder artikel 192-194, som bestemmer:

»*Artikel 192*

Almindelig forpligtelse

Staterne er forpligtede til at beskytte og bevare havmiljøet.

Artikel 193

Staternes suveræne ret til at udnytte deres naturlige ressourcer

Staterne har suveræn ret til at udnytte deres naturlige ressourcer i henhold til deres miljøpolitik og i overensstemmelse med deres pligt til at beskytte og bevare havmiljøet.

Artikel 194

Foranstaltninger til forebyggelse, begrænsning og kontrol af forurening af havmiljøet

1. Staterne skal enkeltvis eller efter behov i fællesskab træffe alle nødvendige foranstaltninger i overensstemmelse med denne konvention med henblik på at forebygge, begrænse og kontrollere forurening af havmiljøet fra enhver kilde, idet de i dette øjemed efter evne skal anvende de mest hensigtsmæssige midler, som står til deres rådighed, ligesom de skal bestræbe sig på at koordinere deres politik i så henseende.

2. Staterne skal træffe alle nødvendige foranstaltninger til at sikre, at aktiviteter under deres jurisdiktion eller kontrol udføres på en sådan måde, at de ikke påfører andre stater eller disses miljø skade ved forurening, samt at forurening, som skyldes uheld eller aktiviteter under deres jurisdiktion eller kontrol, ikke breder sig uden for de områder, hvor de udøver deres suveræne rettigheder i overensstemmelse med denne konvention.

3. De foranstaltninger, som træffes i henhold til dette kapitel, skal vedrøre alle kilder til forurening af havmiljøet. De skal bl.a. omfatte sådanne foranstaltninger, som har til formål i videst muligt omfang at formindske:

a) udledning af giftige, skadelige eller ødelæggende stoffer, især sådanne, som er ikke-nedbrydelige, fra landbaserede kilder, fra eller gennem atmosfæren eller ved dumpning

b) forurening fra fartøjer, i særdeleshed foranstaltninger, som skal forebygge ulykker, imødegå nødsituationer, opretholde sikkerheden til søs, forebygge forsætlig og uagtsom udtømning og fastsætte regler for fartøjers konstruktion, bygning, udrustning, drift og bemanding

c) forurening fra installationer og anlæg, der anvendes til efterforskning eller udnyttelse af naturlige ressourcer på havbunden eller i dennes undergrund, i særdeleshed foranstaltninger, som skal forebygge ulykker, imødegå nødsituationer, opretholde sikkerheden til søs og fastsætte regler for sådanne installationers eller anlægs konstruktion, bygning, udstyr, drift og bemanding

d) forurening fra andre installationer og anlæg, som er i drift i havmiljøet, i særdeleshed foranstaltninger, som skal forebygge ulykker, imødegå nødsituationer og fastsætte regler for sådanne installationers og anlægs konstruktion, bygning, udstyr, drift og bemanding.

4. Staterne skal, når de træffer foranstaltninger til at forebygge, begrænse eller kontrollere forurening af havmiljøet, afholde sig fra uberettiget indgriben i aktiviteter udført af andre stater, som udøver deres rettigheder og opfylder deres pligter i overensstemmelse med denne konvention.

5. De foranstaltninger, som træffes i overensstemmelse med dette kapitel, skal omfatte sådanne, som er nødvendige for at beskytte og bevare sjældne eller følsomme økosystemer såvel som levestederne for arter i tilbagegang, truede eller uddøende arter samt andre former for liv i havet.«

11 Artikel 204-206, der er opført i konventionens kapitel XII, afsnit 4, med overskriften »Overvågning og miljømæssig vurdering«, bestemmer:

»*Artikel 204*

Overvågning af risici ved eller følger af forurening

1. Staterne skal under hensyntagen til andre staters rettigheder bestræbe sig på, så vidt det er praktisk muligt, direkte eller gennem kompetente internationale organisationer og under anvendelse af anerkendte videnskabelige metoder, at observere, måle, vurdere og analysere risici ved eller følger af forurening af havmiljøet.

2. Staterne skal især overvåge følgerne af alle aktiviteter, som de tillader eller tager del i, med henblik på at afgøre, hvorvidt disse aktiviteter vil kunne forurene havmiljøet.

Artikel 205

Offentliggørelse af beretninger

Staterne skal offentliggøre rapporter om de resultater, som er opnået i henhold til artikel 204, eller med passende mellemrum sende sådanne rapporter til de kompetente internationale organisationer, som bør gøre dem tilgængelige for alle stater.

Artikel 206

Vurdering af aktiviteters potentielle følger

Når staterne har rimelig grund til at antage, at aktiviteter, som er planlagt under deres jurisdiktion eller kontrol, kan forårsage betydelig forurening af eller væsentlige og skadelige forandringer i havmiljøet, skal de, så vidt det er praktisk muligt, vurdere de potentielle følger af sådanne aktiviteter på havmiljøet og fremsende rapporter om resultaterne af disse vurderinger på den i artikel 205 fastsatte måde.«

12 Konventionens kapitel XII, afsnit 5, med overskriften »Internationale regler og national lovgivning til forebyggelse, begrænsning og kontrol af forurening af havmiljøet«, indeholder bl.a. artikel 207 og 211, der har følgende ordlyd:

»*Artikel 207*

Forurening fra landbaserede kilder

1. Staterne skal, under hensyntagen til internationalt vedtagne regler, normer, anbefalede fremgangsmåder og procedurer, udstede love og forskrifter til forebyggelse, begrænsning og kontrol af forurening af havmiljøet fra landbaserede kilder, herunder floder, flodmundinger, rørledninger og udløbsanlæg.

2. Staterne skal træffe andre foranstaltninger, som kan være nødvendige til at forebygge, begrænse og kontrollere en sådan forurening.

3. Staterne skal bestræbe sig på at samordne deres politik i denne forbindelse på passende regionalt plan.

4. Staterne skal, under hensyntagen til karakteristiske regionale særpræg, udviklingslandenes økonomiske kapacitet og disses behov for økonomisk udvikling, bestræbe sig på, især gennem kompetente internationale organisationer eller ved en diplomatisk konference, at fastsætte globale og regionale regler, normer, anbefalede

fremgangsmåder og procedurer til forebyggelse, begrænsning og kontrol af forurening af havmiljøet fra landbaserede kilder. Sådanne regler, normer, anbefalede fremgangsmåder og procedurer skal fra tid til anden tages op til revision i fornødent omfang.

5. De i stk. 1, 2 og 4 omhandlede love, forskrifter, foranstaltninger og procedurer skal omfatte sådanne, som er udformet med henblik på i videst muligt omfang at formindske udledning i havmiljøet af giftige, skadelige eller ødelæggende stoffer, især sådanne, som er ikke-nedbrydelige.

[...]«

»*Artikel 211*

Forurening fra fartøjer

1. Staterne skal gennem den kompetente internationale organisation eller ved en almindelig diplomatisk konference fastsætte internationale regler og normer til forebyggelse, begrænsning og kontrol af forurening af havmiljøet fra fartøjer og skal på tilsvarende måde efter behov fremme vedtagelsen af rutesystemer, som er udformet med henblik på at formindske risikoen for ulykker, som vil kunne medføre forurening af havmiljøet, herunder kystlinjen, og forureningsskade på kyststaternes beslægtede interesser. Sådanne regler og normer skal på tilsvarende måde fra tid til anden tages op til revision i fornødent omfang.

2. Staterne skal udstede love og forskrifter til forebyggelse, begrænsning og kontrol af forurening af havmiljøet fra fartøjer, som fører deres flag eller er optaget i deres registre. Sådanne love og forskrifter skal mindst have samme virkning som de almindeligt accepterede internationale regler og normer, der er fastsat gennem den kompetente internationale organisation eller ved en almindelig diplomatisk konference.

[...]«

13 Artikel 213, i konventionens kapitel XII, afsnit 6, med overskriften »Håndhævelse«, bestemmer:

»Håndhævelse med hensyn til forurening fra landbaserede kilder

Staterne skal håndhæve deres love og forskrifter udstedt i overensstemmelse med artikel 207 og skal udstede love og forskrifter og træffe andre nødvendige foranstaltninger til at gennemføre relevante internationale regler og normer, som gennem kompetente internationale organisationer eller ved en diplomatisk konference er fastsat med henblik på at forebygge, begrænse og kontrollere forurening af havmiljøet fra landbaserede kilder.«

14 Konventionens kapitel XV med overskriften »Bilæggelse af tvister« indeholder et afsnit 1 med overskriften »Almindelige bestemmelser«. Artikel 282 i dette afsnit bestemmer følgende:

»Forpligtelser i henhold til generelle, regionale eller bilaterale aftaler

Såfremt de deltagende stater, der er parter i en tvist vedrørende fortolkningen eller anvendelsen af denne konvention, ved en generel, regional eller bilateral aftale eller

på en anden måde har aftalt, at en sådan tvist efter anmodning fra en part i tvisten skal underkastes en procedure, der indebærer en bindende afgørelse, skal denne procedure anvendes i stedet for de procedurer, der er fastsat i dette kapitel, medmindre andet aftales mellem parterne i tvisten.«

15 Artikel 286-288 i konventionens kapitel XV, afsnit 2, med overskriften »Obligatoriske procedurer, der medfører bindende afgørelser«, fastslår følgende:

»*Artikel 286*

Anvendelse af procedurer i henhold til dette afsnit

I overensstemmelse med afsnit 3 skal enhver tvist vedrørende fortolkningen eller anvendelsen af denne konvention, når bilæggelse ikke er nået ved anvendelse af afsnit 1, efter anmodning fra en part i tvisten forelægges for den domstol, der har kompetence i henhold til nærværende afsnit.

Artikel 287

Valg af procedure

1. Ved undertegnelse, ratifikation eller tiltrædelse af denne konvention eller på ethvert tidspunkt derefter skal en deltagende stat ved en skriftlig erklæring frit kunne vælge en eller flere af følgende fremgangsmåder til bilæggelse af tvister vedrørende fortolkningen eller anvendelsen af denne konvention:

a) Den Internationale Havretsdomstol, oprettet i overensstemmelse med bilag VI

b) Den Internationale Domstol

c) en voldgiftsdomstol, nedsat i overensstemmelse med bilag VII

d) en særlig voldgiftsdomstol, nedsat i overensstemmelse med bilag VIII med henblik på en eller flere af de deri angivne kategorier af tvister.

[...]

Artikel 288

Kompetence

1. En domstol, som nævnt i artikel 287, skal i enhver tvist, der indbringes for den i overensstemmelse med dette kapitel, have kompetence vedrørende fortolkningen eller anvendelsen af denne konvention.

2. En domstol, som nævnt i artikel 287, skal ligeledes i enhver tvist have kompetence med hensyn til fortolkningen eller anvendelsen af en international aftale, der vedrører formålene med denne konvention, og som er indbragt for den i overensstemmelse med aftalen.

[...]«

16 I medfør af artikel 290, der også indeholdes i konventionens kapitel XV, afsnit 2, kan en domstol, for hvilken en tvist er blevet behørigt indbragt, foreskrive foreløbige foranstaltninger.

17 Artikel 293, som også er omfattet af konventionens kapitel XV, har følgende ordlyd:

»Anvendelig ret

1. En domstol, som har kompetence i henhold til dette afsnit, skal anvende denne konvention og andre folkeretlige regler, som ikke er uforenelige med denne konvention.

[...]«

18 Artikel 296 i samme afsnit af konventionens kapitel XV bestemmer:

»Afgørelsers endelighed og retskraft

1. Afgørelser, der træffes af en domstol, der har kompetence i henhold til dette afsnit, skal være endelige og skal efterkommes af alle parterne i tvisten.

2. Sådanne afgørelser skal kun have retskraft for parterne og med hensyn til den pådømte tvist.«

19 Bilag IX til konventionen med overskriften »Internationale organisationers deltagelse« indeholder bl.a. følgende bestemmelser:

»*Artikel 1*

Terminologi

I artikel 305 og i dette bilag betyder »international organisation« en mellemstatslig organisation, dannet af stater, hvortil dens medlemsstater har overdraget kompetence på områder, der falder ind under denne konvention, herunder kompetencen til at indgå traktater på disse områder.

Artikel 2

Undertegnelse

En international organisation kan undertegne denne konvention, såfremt et flertal af dens medlemsstater har undertegnet den. En international organisation skal på tidspunktet for undertegnelsen afgive en erklæring, som nærmere angiver de områder, omfattet af denne konvention, med hensyn til hvilke kompetence er blevet overført til organisationen af dens medlemsstater, som har undertegnet, samt arten og omfanget af denne kompetence.

Artikel 3

Formel bekræftelse og tiltrædelse

1. En international organisation kan deponere sit formelle bekræftelsesinstrument eller sit tiltrædelsesinstrument, såfremt et flertal af dens medlemsstater deponerer eller har deponeret deres ratifikations- eller tiltrædelsesinstrumenter.

2. Instrumenterne deponeret af den internationale organisation skal indeholde de i artikel 4 og 5 i dette bilag krævede tilsagn og erklæringer.

Artikel 4

Omfanget af deltagelse, rettigheder og forpligtelser

1. Det af en international organisation deponerede formelle bekræftelsesinstrument eller tiltrædelsesinstrument skal indeholde et tilsagn om accept af de rettigheder og forpligtelser, som gælder for stater i henhold til denne konvention med hensyn til områder, der er omfattet af den kompetence, som er overført til organisationen af de af dens medlemsstater, som er parter i denne konvention.

2. En international organisation skal være part i denne konvention i det omfang, den har kompetence, i overensstemmelse med de i artikel 5 i dette bilag anførte erklæringer, meddelelser eller notifikationer.

3. På områder, med hensyn til hvilke kompetence er blevet overført til den af dens medlemsstater, som er deltagende stater, skal en international organisation udøve de rettigheder og opfylde de forpligtelser, som disse medlemsstater ellers ville have i henhold til denne konvention. En international organisations medlemsstater må ikke udøve den kompetence, som de har overdraget til den.

4. En international organisations deltagelse må i intet tilfælde medføre en forøgelse af den repræsentation, som de af dens medlemsstater, som er deltagende stater, ellers ville være berettiget til, herunder rettigheder med hensyn til at træffe beslutninger.

5. En international organisations deltagelse må i intet tilfælde medføre, at der tildeles rettigheder i henhold til denne konvention til de af organisationens medlemsstater, som ikke er deltagende stater i denne konvention.

6. I tilfælde af uoverensstemmelse mellem en international organisations forpligtelser i henhold til denne konvention og dens forpligtelser i henhold til aftalen om oprettelse af organisationen eller nogen retsakt, der er afledt deraf, skal forpligtelserne i henhold til denne konvention gå forud.

Artikel 5

Erklæringer, notifikationer og meddelelser

1. En international organisations formelle bekræftelsesinstrument eller tiltrædelsesinstrument skal indeholde en erklæring, som nærmere angiver de områder, omfattet af denne konvention, med hensyn til hvilke kompetence er blevet overført til organisationen af dens medlemsstater, som er deltagere i denne konvention.

2. En medlemsstat i en international organisation skal, når den ratificerer eller tiltræder denne konvention, eller når organisationen deponerer sit formelle bekræftelsesinstrument eller tiltrædelsesinstrument, afhængigt af hvad der sker senest, afgive en erklæring, der nærmere angiver de områder omfattet af denne konvention, med hensyn til hvilke den har overdraget kompetence til organisationen.

3. Deltagende stater, der er medlemmer af en international organisation, som er deltager i denne konvention, skal anses for at have kompetence på alle områder

inden for denne konvention, med hensyn til hvilke overdragelse af kompetence til organisationen ikke er blevet særligt erklæret, notificeret eller meddelt af sådanne stater i henhold til denne artikel.

4. Den internationale organisation og dens medlemsstater, som er deltagende stater, skal straks notificere denne konventions depositar om enhver ændring i kompetencefordelingen, som nærmere angivet i erklæringerne i henhold til stk. 1 og 2, herunder om nye kompetenceoverdragelser.

5. Enhver deltagende stat kan anmode en international organisation og dens medlemsstater, som er deltagende stater, om oplysninger om, hvem der i forholdet mellem organisationen og dens medlemsstater har kompetence vedrørende ethvert særligt spørgsmål, som er opstået. Organisationen og de berørte medlemsstater skal meddele sådanne oplysninger inden for en rimelig tid. Den internationale organisation og dens medlemsstater kan ligeledes på eget initiativ meddele sådanne oplysninger.

6. Erklæringer, notifikationer og meddelelser i henhold til denne artikel skal nærmere angive den overdragne kompetences art og omfang.

[...]«

Sagens faktiske omstændigheder

Tvisten mellem Irland og Det Forenede Kongerige vedrørende MOX-anlægget

20 Selskabet British Nuclear Fuel plc (herefter »BNFL«) driver flere anlæg i Sellafield-komplekset på kysten ud til Det Irske Hav. I dette kompleks er bl.a. MOX- og THORP-anlæggene opført.

21 MOX-anlæggets funktion består i at genbruge plutonium fra bestrålet nuklear brændsel ved at blande plutoniumdioxid med depleteret urandioxid. Heraf opstår et nyt brændsel kaldet MOX, hvilket er forkortelsen, der anvendes til at betegne brændsel af blandede oxider (»mixed oxide fuel«), der skal anvendes som energikilde i kernekraftværker.

22 En del af det materiale, der anvendes på MOX-anlægget, stammer fra THORP-anlægget, hvilken forkortelse betyder termisk oxidoparbejdning af nukleart brændstof (»thermal oxide reprocessing plant«), og hvor bestrålet nuklear brændsel, der kommer fra kernekraftreaktorer i både Det Forenede Kongerige og andre lande, behandles med henblik på at udvinde plutoniumdioxid og urandioxid.

23 Opførelsen af MOX-anlægget blev efter en af BNFL indsendt ansøgning godkendt af Det Forenede Kongeriges myndigheder på baggrund af en af dette selskab offentliggjort miljørapport i 1993 (herefter »miljørapporten fra 1993«).

24 I 1996 ansøgte BNFL det i Det Forenede Kongerige ansvarlige miljøagentur om tilladelse til at drive dette anlæg.

25 Kommissionen afgav på grundlag af oplysninger fra Det Forenede Kongeriges regering den 11. februar 1997 i henhold til artikel 37 EA (EFT C 68, s. 4) en udtalelse vedrørende planen om bortskaffelse af radioaktivt spild fra MOX-anlægget, hvori den konkluderede, at »gennemførelsen af planen for bortskaffelse af radioaktivt spild fra BNFL Sellafield Mixed Oxide Fuel Plants drift hverken ved normal drift eller i tilfælde af et uheld af det omfang, som er forudset i de almindelige oplysninger, kan

antages at medføre en radioaktiv forurening af en anden medlemsstats vand, jord eller luftrum eller af denne anden medlemsstats befolkning.«

26 Et privat rådgivende selskab udarbejdede desuden for at opfylde kravene i Rådets direktiv 80/836/Euratom af 15. juli 1980 om ændring af direktiverne om fastsættelse af de grundlæggende normer for beskyttelse af befolkningens og arbejdstagernes sundhed mod de farer, der er forbundet med ioniserende stråling, en evalueringsrapport vedrørende den økonomiske begrundelse for MOX-anlægget (herefter »PA-rapporten«), hvoraf en udgave blev offentliggjort i 1997.

27 Mellem april 1997 og august 2001 foranstaltede Det Forenede Kongeriges myndigheder endvidere fem offentlige høringer om den økonomiske begrundelse for MOX-anlægget. Den 3. oktober 2001 besluttede disse myndigheder, at nævnte anlæg var økonomisk begrundet i den forstand, som er omhandlet i artikel 6, stk. 1, i Rådets direktiv 96/29/Euratom af 13. maj 1996 om fastsættelse af grundlæggende sikkerhedsnormer til beskyttelse af befolkningens og arbejdstagernes sundhed mod de farer, som er forbundet med ioniserende stråling (EFT L 159, s. 1), som havde ophævet direktiv 80/836 med virkning fra den 13. maj 2000.

28 Mellem 1994 og 2001 rettede Irland flere gange henvendelse til Det Forenede Kongeriges myndigheder angående MOX-anlægget, hvori de mere specifikt betvivlede, at miljørapporten fra 1993 og beslutningen vedrørende den økonomiske begrundelse for MOX-anlægget var begrundet. Desuden bestred Irland hjemmelsgrundlaget for de offentlige høringer og anmodede om at få tilstillet oplysninger ud over dem i den offentligt tilgængelige udgave af PA-rapporten.

29 Henset til den utilstrækkelige vurdering af MOX-anlæggets indvirkning på miljøet meddelte den irske minister med ansvar for nuklear sikkerhed i en pressemeddelelse af 4. oktober 2001, at Irland overvejede at indbringe en klage med hjemmel i konventionen.

De af Irland iværksatte procedurer for bilæggelse af tvisten vedrørende MOX-anlægget

30 Den 15. juni 2001 tilstillede Irland Det Forenede Kongerige en anmodning om at nedsætte en voldgiftsret samt en stævning i medfør af artikel 32 i konventionen om beskyttelse af havmiljøet i det nordøstlige Atlanterhav, undertegnet i Paris den 22. september 1992, hvilken konvention er godkendt på Det Europæiske Fællesskabs vegne ved Rådets afgørelse 98/249/EF af 7. oktober 1997 (EFT 1998 L 104, s. 1). Denne konvention erstatter bl.a. Paris-aftalerne om forhindring af landbaseret havforurening, som Fællesskabet allerede var part i, og som derfor var nævnt i bilaget til Fællesskabets kompetenceerklæring.

31 I denne stævning gjorde Irland gældende, at Det Forenede Kongerige havde tilsidesat sine forpligtelser i henhold til artikel 9 i konventionen om beskyttelse af havmiljøet i det nordøstlige Atlanterhav, idet det havde afslået at tilstille Irland en fuldstændig kopi af PA-rapporten.

32 Den 2. juli 2003 forkastede den voldgiftsret, som var blevet nedsat i henhold til nævnte konvention, Irlands påstand.

33 Iværksættelsen af denne procedure er imidlertid ikke omfattet af det foreliggende traktatbrudssøgsmål.

34 Den 25. oktober 2001 meddelte Irland Det Forenede Kongerige, at det i medfør af konventionens artikel 287 iværksatte en procedure ved den voldgiftsdomstol, som er fastsat i bilag VII til denne konvention (herefter »voldgiftsdomstolen«) med henblik på at bilægge »tvisten vedrørende MOX-anlægget, internationale transporter af radioaktive stoffer samt beskyttelsen af havmiljøet i Det Irske Hav«.

35 I stævningen nedlagde Irland påstand om, at voldgiftsdomstolen fastslog følgende:

»1) Det Forenede Kongerige har tilsidesat de forpligtelser, der påhviler det i henhold til konventionens artikel 192 og 193 og/eller artikel 194 og/eller artikel 207 og/eller artikel 211 og 213 vedrørende tilladelsen til at drive MOX-anlægget, idet det navnlig ikke har truffet de nødvendige foranstaltninger til forebyggelse, begrænsning og kontrol af forurening af havmiljøet i Det Irske Hav, hvilket indebærer 1) forsætlige udtømninger af radioaktive stoffer og/eller affald fra MOX-anlægget og/eller 2) hændelige udslip af radioaktive stoffer og/eller affald fra MOX-anlægget og/eller fra internationale transporter, der er forbundet med MOX-anlæggets drift og/eller 3) udslip af radioaktive stoffer og/eller affald fra MOX-anlægget og/eller fra internationale transporter, der er forbundet med MOX-anlæggets drift, som følge af en terrorhandling.

2) Det Forenede Kongerige har tilsidesat de forpligtelser, der påhviler det i henhold til konventionens artikel 192 og 193 og/eller artikel 194 og/eller artikel 207 og/

eller artikel 211 og 213 vedrørende tilladelsen til at drive MOX-anlægget, 1) ved ikke tilstrækkeligt eller i det hele taget at have vurderet risikoen for et terrorangreb mod MOX-anlægget og mod internationale transporter af radioaktive stoffer, der er forbundet med anlæggets drift, og/eller 2) ved ikke på passende måde eller i det hele taget at have forberedt en helhedsstrategi eller samlet plan for at forebygge et terrorangreb mod MOX-anlægget eller mod internationale transporter med radioaktivt affald, der er forbundet med MOX-anlæggets drift, samt for at imødegå og besvare et sådant angreb.

3) Det Forenede Kongerige har tilsidesat de forpligtelser, der påhviler det i henhold til konventionens artikel 123 og 197 vedrørende tilladelsen til at drive MOX-anlægget og sin forpligtelse til at samarbejde med Irland om at beskytte havmiljøet i Det Irske Hav, idet det navnlig har afslået at dele visse oplysninger og/eller afslået at foretage en passende miljøvurdering af MOX-anlæggets og de hermed forbundne aktiviteters indvirkning på havmiljøet og/eller givet tilladelse til MOX-anlæggets drift, skønt en tvistbilæggelsessag vedrørende aktindsigt endnu verserede.

4) Det Forenede Kongerige har tilsidesat de forpligtelser, der påhviler det i henhold til konventionens artikel 206 vedrørende tilladelsen til at drive MOX-anlægget, navnlig

a) ved ikke i [miljørapporten fra 1993] at have foretaget en passende og fyldestgørende vurdering af MOX-anlæggets drifts mulige indvirkning på havmiljøet i Det Irske Hav, og/eller

b) ved ikke efter offentliggørelsen af [miljørapporten fra 1993] at have foretaget en passende og fyldestgørende vurdering af MOX-anlæggets drifts mulige indvirkning på havmiljøet henset til de faktiske og retlige forholds udvikling siden 1993, og navnlig siden 1998, og/eller

c) ved ikke at have foretaget en vurdering af den mulige indvirkning af internationale transporter af radioaktive stoffer til eller fra MOX-anlægget på havmiljøet i Det Irske Hav, og/eller

d) ved ikke at have foretaget en vurdering af risikoen af den mulige indvirkning af en eller flere terrorhandlinger mod MOX-anlægget og/eller mod internationale transporter af radioaktive stoffer til eller fra MOX-anlægget.

5) Det Forenede Kongerige skal ikke tillade eller skal forhindre a) driften af MOX-anlægget og/eller b) internationale transporter af radioaktive stoffer til eller fra Det Forenede Kongerige, som er forbundet med driften af MOX-anlægget eller en hvilken som helst forberedende aktivitet eller andet i forbindelse med driften af MOX-anlægget, indtil 1) der er blevet foretaget en passende vurdering af indvirkningen på miljøet af MOX-anlæggets drift samt af internationale transporter med radioaktive stoffer, der er forbundet med denne drift, 2) det er påvist, at MOX-anlæggets drift og de hermed forbundne internationale transporter med radioaktive stoffer ikke direkte eller indirekte vil indebære den forsætlige udtømning af radioaktive stoffer — herunder radioaktivt affald — i Det Irske Hav, og 3) at der i fællesskab med Irland er godkendt og vedtaget en samlet plan eller strategi, der gør det muligt at forebygge et terrorangreb mod MOX-anlægget eller mod internationale transporter med radioaktivt affald, der er forbundet med MOX-anlæggets drift, samt at imødegå og besvare et sådant angreb.

6) Det Forenede Kongerige pålægges at betale sagens omkostninger.«

36 Hvad angår den anvendelige ret ved voldgiftsdomstolen anføres det bl.a. i stævningen, at denne domstol »anmodes om i givet fald at tage hensyn til bestemmelser i andre internationale instrumenter, herunder internationale konventioner og fællesskabslovgivningen [...]«.

37 Med henvisning til konventionens artikel 293 præciseres det i stævningen, at »Irland mener, at konventionens bestemmelser skal fortolkes i lyset af andre internationale bestemmelser, som er bindende for Irland og Det Forenede Kongerige, såsom konventionen [om beskyttelse af havmiljøet i det nordøstlige Atlanterhav] [...], direktiv 85/337/EØF og direktiverne 80/836/Euratom og 96/29/Euratom«.

38 Den 9. november 2001 anmodede Irland ligeledes Den Internationale Havretsdomstol om at foreskrive foreløbige foranstaltninger i medfør af konventionens artikel 290, stk. 5, navnlig med henblik på, at Det Forenede Kongerige umiddelbart skulle suspendere tilladelsen til MOX-anlæggets drift.

39 Ved kendelse af 3. december 2001 (sag 10, »MOX-sagen«, Irland mod Det Forenede Kongerige) foreskrev Den Internationale Havretsdomstol følgende foreløbige foranstaltninger, som adskilte sig fra de af Irland anmodede:

»Irland og Det Forenede Kongerige skal samarbejde, og med henblik herpå umiddelbart indlede konsultationer med henblik på:

a) at udveksle yderligere oplysninger vedrørende mulige konsekvenser for Det Irske Hav ved MOX-anlæggets drift

b) at overvåge risici og indvirkning på Det Irske Hav, som kan være konsekvensen af MOX-anlæggets drift, og

c) eventuelt at træffe foranstaltninger for at forebygge forurening af havmiljøet, der kan være resultatet af MOX-anlæggets drift.«

40 I samme kendelse erklærede Den Internationale Havretsdomstol sig prima facie kompetent og afviste Det Forenede Kongeriges påstand om inkompetence i henhold til konventionens artikel 282, idet denne stat havde gjort gældende, at visse aspekter af de af Irland rejste klagepunkter henhører under fællesskabsretten, hvorfor Domstolen er enekompetent til at afgøre tvisten.

41 Denne påstand om inkompetence blev atter nedlagt af Det Forenede Kongerige under den skriftlige procedure for voldgiftsdomstolen og er blevet debatteret under retsmøderne for voldgiftsdomstolen.

42 Ved kendelse af 24. juni 2003, som blev meddelt Kommissionen den 27. juni 2003, besluttede voldgiftsdomstolen at udsætte sagen indtil den 1. december 2003 og anmodede om inden den dato at få tilstillet supplerende oplysninger vedrørende de fællesskabsretlige implikationer for den tvist, den var blevet forelagt.

43 I nævnte kendelse bemærkede voldgiftsdomstolen, at der i vigtige spørgsmål såsom Irlands og Det Forenede Kongeriges søgsmålskompetence, kompetencefordelingen mellem Fællesskabet og dets medlemsstater i forhold til konventionen, udstrækningen i hvilken voldgiftsdomstolen kunne afgøre sagen på grundlag af bestemmelser, som parterne havde påberåbt sig, samt Domstolens enekompetence var opstået problemer, der var tæt knyttet til fællesskabsretten.

44 Voldgiftsdomstolen bemærkede endvidere, at der forelå en reel mulighed for, at tvisten kunne blive indbragt for Domstolen, som ville fastslå, at den henhørte under fællesskabsretten, hvilket i medfør af konventionens artikel 282 ville udelukke voldgiftsdomstolen som værneting.

45 Voldgiftsdomstolen bemærkede desuden, at de spørgsmål, der blev rejst vedrørende dens kompetence, i det væsentlige vedrørte den måde, hvorpå en specifik retsorden internt fungerer, nemlig fællesskabsrettens, og at disse spørgsmål måtte besvares inden for de institutionelle rammer af Fællesskabet, navnlig af Domstolen.

46 I denne forbindelse fandt voldgiftsretten, at det i lyset af risikoen for modstridende afgørelser og henset til betragtninger om gensidig respekt og høflighed mellem retsinstitutioner ikke ville være passende at fortsætte sagen uden besvarelse af de spørgsmål, som henhørte under fællesskabsretten. Voldgiftsdomstolen opfordrede følgelig parterne til hver for sig eller i fællesskab at iværksætte passende foranstaltninger for hurtigt at få afgjort disse spørgsmål inden for den institutionelle ramme af De Europæiske Fællesskaber.

47 Ved samme kendelse bekræftede voldgiftsdomstolen de foreløbige foranstaltninger, som Den Internationale Havretsdomstol tidligere havde foreskrevet, idet den afviste den af Irland fremsatte anmodning om yderligere foreløbige foranstaltninger.

48 Efter at Kommissionen havde besluttet at indlede det foreliggende traktatbrudssøgsmål, anmodede Irland voldgiftsdomstolen om at udsætte sagen, indtil Domstolen havde truffet afgørelse. Ved kendelse af 14. november 2004 tog voldgiftsdomstolen anmodningen til følge.

Traktatbrudsproceduren

49 Kommissionen blev ved skrivelse af 18. juni 2001 fra eksekutivsekretæren for den kommission, som er nedsat inden for rammerne af konventionen om beskyttelse af havmiljøet i det nordøstlige Atlanterhav underrettet om den af Irland indledte sag ved den i medfør af denne konvention nedsatte voldgiftsret (jf. præmis 30 i nærværende dom).

50 Ved skrivelse af 8. oktober 2001 anmodede Kommissionens tjenestegrene Irland om at suspendere denne sag, eftersom den pågældende tvist henhørte under Domstolens enekompetence.

51 Den 25. oktober 2001 indledte Irland tvistbilæggelsessagen vedrørende MOX-anlægget inden for rammerne af konventionen.

52 Den 20. juni 2002 fandt et møde sted mellem Kommissionens tjenestegrene og de irske myndigheder angående samtlige punkter i denne tvist.

53 Ved skrivelse af 27. juni 2002, efterfulgt af en påmindelse den 8. oktober 2002, opfordrede Kommissionens tjenestegrene de irske myndigheder til at indsende visse supplerende dokumenter, navnlig processkrifterne i sagen, der blev indledt inden for rammerne af konventionen om beskyttelse af havmiljøet i det nordøstlige Atlanterhav og konventionen.

54 Ved skrivelse af 22. oktober 2002 imødekom Irland denne anmodning for så vidt angår dets indlæg i sagen ved voldgiftsretten, som var nedsat i medfør af konventionen om beskyttelse af havmiljøet i det nordøstlige Atlanterhav, og i sagen ved Den Internationale Havretsdomstol. Hvad derimod angik sagen ved voldgiftsdomstolen anførte Irland, at parterne var bundet af en fortrolighedsforpligtelse indtil retsmødet. Desuden understregede Irland, at dets skrivelse ikke skulle anses for indbringelse af en klage i henhold til artikel 227 EF.

55 Derefter indledte Kommissionen en traktatbrudsprocedure i henhold til artikel 226 EF. Den 15. maj 2003 fremsendte Kommissionen en åbningsskrivelse til Irland, hvori

Irland blev opfordret til at fremsætte sine bemærkninger til klagen over, at det havde tilsidesat sine forpligtelser dels i henhold til artikel 10 EF og 292 EF, og dels i henhold til artikel 192 EA og 193 EA ved at indlede en sag inden for rammerne af konventionen.

56 Da Irland ved skrivelse af 15. juli 2003 havde meddelt, at det var uenig i Kommissionens holdning, fremsatte Kommissionen den 19. august 2003 en begrundet udtalelse, hvori den opfordrede Irland til at træffe de nødvendige foranstaltninger for at efterkomme udtalelsen inden for en frist på to uger — som blev forlænget med yderligere to uger — fra modtagelsen af udtalelsen.

57 Da Kommissionen ikke var tilfreds med Irlands svar på denne udtalelse, har Kommissionen anlagt nærværende sag.

58 Ved kendelse afsagt af Domstolens præsident den 7. april 2004 har Kongeriget Sverige fået tilladelse til at intervenere til støtte for Irlands påstande og Det Forenede Kongerige til støtte for Kommissionens påstande.

Om søgsmålet

59 Kommissionen har gjort tre klagepunkter gældende. Kommissionen har først anført, at Irland ved at indlede en sag mod Det Forenede Kongerige inden for rammerne af konventionen har tilsidesat Domstolens enekompetence til at afgøre tvister vedrørende fortolkningen og anvendelsen af fællesskabsretten som fastsat i artikel 292 EF. For det andet, at Irland har tilsidesat artikel 292 EF og artikel 193 EA ved at forelægge en voldgiftsdomstol en tvist, hvis afgørelse indebærer, at instrumenter henhørende under fællesskabsretten fortolkes og anvendes. For det

tredje, at Irland dels har tilsidesat dets samarbejdsforpligtelse i medfør af artikel 10 EF, da det har udøvet en kompetence, der tilkommer Fællesskabet, dels har tilsidesat samme forpligtelse, der følger af artikel 10 EF og artikel 192 EA, ved hverken at underrette eller forudgående høre de kompetente fællesskabsinstitutioner.

Om første klagepunkt

60 Med sit første klagepunkt har Kommissionen gjort gældende, at Irland ved at anvende en tvistbilæggelsesordning i konventionen til at få afgjort den tvist, det har indledt mod Det Forenede Kongerige vedrørende MOX-anlægget, ikke har respekteret Domstolens enekompetence i tvister vedrørende fortolkningen og anvendelsen af fællesskabsretten og således har tilsidesat artikel 292 EF.

Parternes argumenter

61 Kommissionen har anført, at da konventionen er en blandet aftale, henhører de bestemmelser heri, som Irland har påberåbt sig ved voldgiftsdomstolen, under Fællesskabets eksterne kompetence på miljøbeskyttelsesområdet som fastsat i artikel 175 EF, og at fortolkningen og anvendelsen af disse bestemmelser inden for rammerne af en tvist mellem medlemsstater følgelig henhører under Domstolens enekompetence i medfør af artikel 292 EF.

62 Afgørelse 98/392, der bl.a. henviser til artikel 175 EF, og Fællesskabets kompetenceerklæring, hvori det nævnes, at beskyttelsen af havmiljøet henhører

under Fællesskabets delte kompetence, bekræfter ifølge Kommissionen, at Fællesskabet ved at blive part i konventionen udøvede sin delte kompetence på miljøbeskyttelsesområdet. Det er derfor ikke nødvendigt at fastslå Fællesskabets enekompetence på de af tvisten berørte områder.

63 Det følger nemlig af Domstolens praksis, at når der i overensstemmelse med EF-traktatens bestemmelser er anlagt sag ved Domstolen, har den kompetence til at fortolke bestemmelserne i blandede aftaler og ikke kun, når de pågældende bestemmelser henhører under Fællesskabets enekompetence, men også når de henhører under et af dets delte kompetenceområder. Kommissionen har herved henvist til dom af 16. juni 1998, Hermès (sag C-53/96, Sml. I, s. 3603, præmis 33), af 14. december 2000, Dior m.fl. (forenede sager C-300/98 og C-392/98, Sml. I, s. 11307, præmis 33), og af 19. marts 2002, Kommissionen mod Irland (sag C-13/00, Sml. I, s. 2943, præmis 20).

64 Desuden har Kommissionen anført, at alle de for voldgiftsdomstolen rejste spørgsmål i stor udstrækning er omfattet af en næsten fuldkommen lovgivning af interne fællesskabsretsakter, hvoraf visse i øvrigt er angivet i bilaget til Fællesskabets kompetenceerklæring.

65 Denne erklæring, hvori det angives, at Fællesskabet kun kan blive part i konventionen inden for rammerne af dets kompetencer, begrænser imidlertid på ingen måde denne tiltrædelse til områder, der er genstand for en enekompetence.

66 Irland har anført, at det ikke har overdraget nogen kompetence til Fællesskabet på de områder, som omhandles i de konventionsbestemmelser, som ligger til grund for denne medlemsstats påstand ved voldgiftsdomstolen.

67 Som bekræftet ved Fællesskabets kompetenceerklæring må det, for at fastslå Fællesskabets kompetence, godtgøres, at fællesskabsretsakter berøres af de pågældende konventionsbestemmelser.

68 De delte kompetenceområder, som er specificeret i den nævnte erklæring, er ifølge Irland ikke overdraget, hvis de vedrører områder, hvor Fællesskabet kun har fastsat minimumsregler, og disse områder henhører derfor stadig under medlemsstaterne.

69 Bestemmelser i blandede aftaler, der vedrører Fællesskabets delte kompetenceområder, er kun en integreret del af fællesskabsretten, hvis disse bestemmelser kan påvirke fælles regler i fællesskabsretten.

70 Ifølge Irland forholder det sig ikke således i dette tilfælde, eftersom de berørte fællesskabsbestemmelser om miljøbeskyttelse kun fastsætter minimumsregler.

71 Ifølge Irland har Kommissionen derfor ikke godtgjort, at de konventionsbestemmelser, som Irland har påberåbt sig ved voldgiftsdomstolen, omhandler de samme forpligtelser som dem, der er omfattet af eksisterende fællesskabsretsakter, og har følgelig ikke bevist, at visse fællesskabsregler er blevet berørt.

72 Ifølge den irske regering omhandler de pågældende konventionsbestemmelser forpligtelser, som går videre end de i fællesskabsretten omhandlede.

73 Hvad angår udtømning af radioaktive stoffer i havmiljøet og underretning og samarbejde på området for søtransporter med sådanne stoffer, foreligger der overhovedet ingen fællesskabslovgivning. Desuden indeholder fællesskabslovgivningen ingen bestemmelse, der kan sammenlignes med konventionens artikel 123.

74 Da Euratom desuden ikke er part i konventionen og bilaget til Fællesskabets kompetenceerklæring ikke indeholder nogen retsakter, der er vedtaget inden for rammerne af Euratom-traktaten, kan der ikke i forhold til konventionen tilskrives Fællesskabet nogen kompetence med hjemmel i denne traktat.

75 Den svenske regering har anført, at eftersom Fællesskabets eksterne kompetence på miljøbeskyttelsesområdet ikke har karakter af en enekompetence, er det kun hvis og i det omfang, det internt har vedtaget fællesskabsbestemmelser, der kan berøres af forpligtelser, som medlemsstaterne har indgået på internationalt plan, at Fællesskabets kompetence bliver en enekompetence. Den svenske regering har herved henvist til dom af 31. marts 1971, Kommissionen mod Rådet (herefter »AETR-dommen«) (sag 22/70, Sml. 1971, s. 41, org.ref.: Rec. s. 263, præmis 17).

76 Når fællesskabsbestemmelserne kun består af minimumsregler, bevarer medlemsstaterne ifølge den svenske regering retten til at søge en yderligere beskyttelse både på nationalt og internationalt plan.

77 Regeringen for Det Forenede Kongerige har vedrørende konventionens kapitel XII om beskyttelse af havmiljøet anført, at Fællesskabets kompetence skal have hjemmel i fælles regler, som er vedtaget i medfør af artikel 175 EF og ikke med hjemmel i de miljømæssige mål, der er nævnt i artikel 174 EF.

78 Med henblik på at fastslå rækkevidden af overdragelsen af kompetence til Fællesskabet på det område, som omhandles af de pågældende bestemmelser i konventionen, har Det Forenede Kongeriges regering anført, at der må henvises til de i AETR-dommens præmis 15-17 opstilledede præmisser og den efterfølgende retspraksis, som har udviklet disse principper, navnlig udtalelsen af 15. november 1994, 1/94 (Sml. I, s. 5267, præmis 77), og af 28. marts 1996, 2/94 (Sml. I, s. 1759, præmis 24-26).

79 De konventionsbestemmelser, som Irland har påberåbt sig ved voldgiftsdomstolen, kan berøre de fælles regler, som Fællesskabet har vedtaget, eftersom disse bestemmelser — således som denne medlemsstat har påberåbt sig og fortolket dem ved voldgiftsdomstolen — vedrører et område, som er omfattet af EF-traktaten, og ikke generelt, men særdeles præcist.

Domstolens bemærkninger

80 Indledningsvis bemærkes, at Kommissionen med sit første klagepunkt foreholder Irland, at det har tilsidesat Domstolens enekompetence ved at indbringe en tvist mellem denne og en anden medlemsstat vedrørende fortolkningen og anvendelsen af konventionens bestemmelser, der omhandler forpligtelser, som Fællesskabet har indgået i udøvelsen af sin eksterne kompetence på miljøbeskyttelsesområdet for en voldgiftsdomstol, og således har tilsidesat artikel 292 EF. De artikler i Euratom-traktaten, hvortil der henvises i Kommissionens påstande, vedrører andet og tredje klagepunkt.

81 Artikel 300, stk. 7, EF bestemmer, at »[a]ftaler, der indgås på betingelserne i denne artikel, er bindende for Fællesskabets institutioner og for medlemsstaterne«.

82 Konventionen blev undertegnet af Fællesskabet og efterfølgende godkendt ved Rådets afgørelse 98/392. Det følger af fast retspraksis, at konventionens bestemmelser fremover udgør en integreret del af Fællesskabets retsorden (jf. navnlig dom af 10.1.2006, sag C-344/04, IATA og ELFAA, Sml. I, s. 403, præmis 36).

83 Konventionen er tiltrådt af Fællesskabet og alle dets medlemsstater i henhold til en delt kompetence.

84 Domstolen har fastslået, at blandede aftaler har samme status i fællesskabsretten som rent fællesskabsretlige aftaler, når der er tale om bestemmelser, der henhører under Fællesskabets kompetence (dommen i sagen Kommissionen mod Irland, præmis 14).

85 Som følge heraf har Domstolen fastslået, at når medlemsstaterne sikrer overholdelsen af de forpligtelser, som udspringer af en aftale indgået af Fællesskabets institutioner, opfylder de i henhold til fællesskabsretten en forpligtelse over for Fællesskabet, som har påtaget sig ansvaret for aftalens rette gennemførelse (dommen i sagen Kommissionen mod Irland, præmis 15).

86 Da konventionen er en blandet aftale, må det derfor undersøges, om de bestemmelser i denne aftale, som Irland har påberåbt sig ved voldgiftsdomstolen i forbindelse med tvisten om MOX-anlægget, henhører under Fællesskabets kompetence.

87 Det følger af ordlyden af Irlands stævning (gengivet i nærværende doms præmis 35), at denne medlemsstat i det væsentlige foreholder Det Forenede Kongerige, at det har givet tilladelse til driften af MOX-anlægget uden at have overholdt visse forpligtelser i medfør af konventionen.

88 Med undtagelse af konventionens artikel 123 er de bestemmelser, som i denne forbindelse påberåbes, alle omfattet af konventionens kapitel XII med overskriften »Beskyttelse og bevarelse af havmiljøet«.

89 Navnlig har Irland foreholdt Det Forenede Kongerige, at det har tilsidesat dels konventionens artikel 206, idet det ikke har efterkommet forpligtelsen til at foretage en tilstrækkelig vurdering af den miljømæssige indvirkning af den samlede drift, der er forbundet med MOX-anlægget, på havmiljøet i Det Irske Hav, dels konventionens artikel 123 og 197, idet det ikke har efterkommet sin forpligtelse til at samarbejde med Irland om at beskytte havmiljøet i Det Irske Hav, som delvis er et indhav, dels konventionens artikel 192, 193 og/eller 194 og/eller 207, 211 og 213, idet det ikke har truffet alle nødvendige foranstaltninger med henblik på at forebygge, begrænse og kontrollere forurening af havmiljøet i Det Irske Hav.

90 Domstolen har allerede fortolket artikel 175, stk. 1, EF således, at den udgør den rette hjemmel til tiltrædelse af internationale aftaler på miljøbeskyttelsesområdet på Fællesskabets vegne (jf. i denne retning Domstolens udtalelse af 6.12.2001, 2/00, Sml. I, s. 9713, præmis 44).

91 Denne konklusion bekræftes, når denne bestemmelse sammenholdes med bestemmelsen i sidste led af artikel 174, stk. 1, EF, der blandt de mål, som skal forfølges inden for rammerne af miljøpolitikken, udtrykkeligt angiver »fremme på internationalt plan af foranstaltninger til løsning af de regionale og globale miljøproblemer«.

92 Som anført i artikel 176 EF er denne for Fællesskabet eksterne kompetence på miljøbeskyttelsesområdet — i det foreliggende tilfælde havmiljøet — ganske vist ikke en enekompetence, men i princippet en delt kompetence mellem Fællesskabet og dets medlemsstater (jf. i denne retning Domstolens udtalelse 2/00, præmis 47).

93 Spørgsmålet om, hvorvidt en bestemmelse i den blandede aftale henhører under Fællesskabets kompetence, vedrører imidlertid kompetencetilskrivelse og følgelig selve eksistensen af denne kompetence, og ikke om der er tale om delt kompetence eller enekompetence.

94 Det følger heraf, at eksistensen af Fællesskabets eksterne kompetence på havmiljøbeskyttelsesområdet ikke i princippet afhænger af, om der vedtages afledte retsakter, som omfatter det pågældende område og kan berøres, i tilfælde hvor medlemsstaterne deltager i tiltrædelsesproceduren for den pågældende aftale, i den forstand hvori princippet er udviklet af Domstolen i AETR-dommens præmis 17.

95 Fællesskabet kan nemlig tiltræde aftaler på miljøbeskyttelsesområdet, uanset at de specifikke områder, der er dækket af disse aftaler, endnu ikke eller kun delvis er gjort til genstand for en fællesskabsregulering, som derved ikke kan blive berørt (jf. i denne retning Domstolens udtalelse 2/00, præmis 44-47, og dom af 7.10.2004, sag C-239/03, Kommissionen mod Frankrig, Sml. I, s. 9325, præmis 30).

96 Under disse omstændigheder skal det efterprøves, om og i hvilket omfang Fællesskabet ved at blive part i konventionen har valgt at udøve sin eksterne kompetence på miljøbeskyttelsesområdet.

97 At dette rent faktisk har været tilfældet antyder i denne forbindelse den første henvisning i afgørelse 98/392 til EF-traktatens artikel 130 S, stk. 1, blandt de bestemmelser, som udgør hjemmelsgrundlaget for at godkende konventionen.

98 I øvrigt præciseres det i femte betragtning til samme afgørelse, at Fællesskabets godkendelse af denne konvention tilsigter, at det kan blive part i den inden for rammerne af sin kompetence.

99 Fællesskabets kompetenceerklæring, som omhandlet i afgørelsens artikel 1, stk. 3, der er en del af Fællesskabets formelle bekræftelsesinstrument og udgør bilag II hertil, præciserer udstrækningen og beskaffenheden af de beføjelser, som medlemsstaterne har overdraget Fællesskabet på de områder, der behandles i konventionen, og for hvilket Fællesskabet har accepteret de rettigheder og pligter, som følger af denne konvention.

100 Irland har anført, at artikel 4, stk. 3, i bilag IX til konventionen, navnlig begrebet »overførsel af kompetence« heri, samt Fællesskabets kompetenceerklæring skal forstås således, at når det drejer sig om delt kompetence, er det kun den kompetence, der som følge af at være blevet berørt i den forstand, hvori princippet er udviklet af Domstolen i AETR-dommens præmis 17, er blevet en enekompetence, som overdrages og udøves af Fællesskabet, ved at dette bliver part i konventionen.

101 Irland hævder, at det drejer sig om et særpræg ved konventionen, idet denne konvention kun gør det muligt at overdrage en enekompetence til Fællesskabet, mens anden kompetence samt hertil knyttede forpligtelser fortsat tilkommer medlemsstaterne.

102 Ifølge Irland berøres de omhandlede fællesskabsbestemmelser i princippet ikke, da de kun udgør minimumsregler. Den delte kompetence, som henhører herunder, er følgelig ikke blevet overdraget inden for rammerne af konventionen.

103 Kommissionen har derimod anført, at Fællesskabets kompetenceerklæring skal forstås således, at den omhandlede delte kompetence er overdraget og udøves af Fællesskabet, uanset at den vedrører områder, hvor der ikke på nuværende tidspunkt findes nogen fællesskabslovgivning.

104 Det skal herved fastslås, at det i punkt 2, andet led, første afsnit, andet punktum, i Fællesskabets kompetenceerklæring, bl.a. vedrørende konventionens bestemmelser om forebyggelse af havforurening, anføres, at »[n]år der findes fællesskabsregler, men disse ikke berøres, navnlig i tilfælde af EF-minimumsregler, deles kompetencen mellem Fællesskabet og dets medlemsstater«.

105 Følgelig bekræfter denne erklæring, at en overdragelse af delt kompetence, bl.a. på området for forebyggelse af havforurening, er sket inden for rammerne af konventionen, og herved også, selv om de pågældende fællesskabsbestemmelser ikke berøres i den forstand, hvori princippet er udviklet af Domstolen i AETR-dommen.

106 Samme afsnit i Fællesskabets kompetenceerklæring betinger imidlertid overdragelsen af delt kompetence af, at der findes fællesskabsbestemmelser, uden at det er nødvendigt, at disse bestemmelser berøres.

107 I andre tilfælde — nemlig hvor der ikke findes fællesskabsbestemmelser — henhører kompetencen i henhold til erklæringens punkt 2, andet led, første afsnit, tredje punktum, under medlemsstaterne.

108 I konventionens særlige kontekst følger heraf, at en overdragelse af delt kompetence til Fællesskabet er betinget af, at der på det område, som de pågældende bestemmelser i konventionen vedrører, findes fællesskabsbestemmelser, uanset deres omfang eller beskaffenhed.

109 I denne forbindelse udgør bilaget til Fællesskabets kompetenceerklæring — uden at være udtømmende — en nyttig referenceramme.

110 Det fremgår, at de områder, som er omfattet af de af Irland ved voldgiftsdomstolen påberåbte bestemmelser i konventionen, i vidt omfang er reguleret af fællesskabsretsakter, hvoraf flere udtrykkeligt er nævnt i bilaget til nævnte erklæring.

111 Hvad angår klagepunktet vedrørende tilsidesættelsen af forpligtelsen til i henhold til konventionens artikel 206 at foretage en tilstrækkelig vurdering af den miljømæssige indvirkning af den samlede drift, der er forbundet med MOX-anlæggets drift, på havmiljøet i Det Irske Hav skal fastslås, at dette område er genstand for direktiv 85/337, som er nævnt i bilaget til Fællesskabets kompetenceerklæring.

112 Irland kan i øvrigt ikke bestride, at dette direktiv er relevant, eftersom det selv i sin stævning til voldgiftsdomstolen henviste til dette direktiv som en retsakt, der kunne tjene som udgangspunkt for fortolkningen af de omhandlede bestemmelser i konventionen.

113 Desuden har Irland formuleret visse af sine under retsmødet for voldgiftsdomstolen fremførte argumenter til støtte for sit klagepunkt på grundlag af dette direktiv.

114 Samme argument gælder også for Irlands klagepunkt med støtte i konventionens artikel 192, 193, 194, 207, 211 og 213, i det omfang dette klagepunkt vedrører forpligtelsen til at træffe de nødvendige foranstaltninger med henblik på at forebygge, begrænse og kontrollere forurening af Det Irske Hav.

115 Under retsmødet for voldgiftsdomstolen fremførte Irland nemlig en række argumenter fra direktiv 85/337 til støtte for klagepunktet vedrørende forpligtelsen til at forebygge forurening. Dette direktivs relevans for området er derfor åbenbart.

116 Samme klagepunkt er i øvrigt også — i det omfang det vedrører internationale transporter af radioaktive stoffer, der er forbundet med MOX-anlæggets drift — nært forbundet med direktiv 93/75, der også er nævnt i bilaget til Fællesskabets kompetenceerklæring, og som indeholder mindstekrav til skibe på vej til eller fra Fællesskabets søhavne med farligt eller forurenende gods.

117 Hvad angår klagepunktet i henhold til konventionens artikel 123 og 197 om manglende samarbejde med Det Forenede Kongerige, navnlig afslaget på at dele visse oplysninger med Irland, såsom den fuldstændige udgave af PA-rapporten, skal det desuden fastslås, at tilrådighedsstillelsen af oplysninger af denne beskaffenhed henhører under Rådets direktiv 90/313/EØF af 7. juni 1990 om fri adgang til miljøoplysninger (EFT L 158, s. 56).

118 Som anført i nærværende doms præmis 31 fremførte Irland for den voldgiftsret, som var nedsat i medfør af konventionen om beskyttelse af havmiljøet i det nordøstlige Atlanterhav, samme klagepunkt med hjemmel i nævnte konventions artikel 9 og henviste atter til denne konvention i stævningen til voldgiftsdomstolen som udgangspunkt for fortolkningen af de omhandlede bestemmelser i De Forenede Nationers havretskonvention. Konventionen om beskyttelse af havmiljøet i det

nordøstlige Atlanterhav er tiltrådt af Fællesskabet og har i øvrigt erstattet Paris-aftalerne om forhindring af landbaseret havforurening, der i sig selv var nævnt i bilaget til Fællesskabets kompetenceerklæring.

119 Det er desuden ubestridt, at Irland for voldgiftsdomstolen støttede sit her omhandlede klagepunkt både på direktiv 85/337, på direktiv 90/313 og på konventionen om beskyttelse af havmiljøet i det nordøstlige Atlanterhav.

120 Disse forhold er tilstrækkelige til at fastslå, at de konventionsbestemmelser om forebyggelse af havforurening, som Irland har påberåbt sig, og som klart omfatter en betydelig del af tvisten om MOX-anlægget, henhører under Fællesskabets kompetence, som Fællesskabet har valgt at udøve ved at blive part i konventionen.

121 Det følger heraf, at de konventionsbestemmelser, som Irland har påberåbt sig inden for rammerne af tvisten om MOX-anlægget og forelagt voldgiftsdomstolen, er bestemmelser, som er en del af Fællesskabets retsorden. Følgelig er Domstolen kompetent til at påkende tvister vedrørende fortolkningen og anvendelsen af disse bestemmelser og til at tage stilling til, om en medlemsstat har overholdt disse bestemmelser (jf. i denne retning dommen i sagen Kommissionen mod Irland, præmis 20, og i sagen Kommissionen mod Frankrig, præmis 31).

122 Det må imidlertid efterprøves, om der er tale om en enekompetence for Domstolen, således at den er til hinder for, at en tvist som den vedrørende MOX-anlægget af en medlemsstat forelægges en voldgiftsdomstol, som er nedsat i overensstemmelse med bilag VII til konventionen.

123 Domstolen har allerede fastslået, at en international aftale ikke kan påvirke fællesskabsretsordenens autonomi, som Domstolen i medfør af artikel 220 EF skal beskytte. Denne enekompetence for Domstolen bekræftes af artikel 292 EF, hvorefter medlemsstaterne forpligter sig til ikke at søge tvister vedrørende fortolkningen eller anvendelsen af EF-traktaten afgjort på anden måde end fastsat i traktaten. (jf. i denne retning Domstolens udtalelse af 14.12.1991, 1/91, Sml. I, s. 6079, præmis 35, og af 18.4.2002, 1/00, Sml. I, s. 3493, præmis 11 og 12).

124 Indledningsvis skal det fastslås, at konventionen netop gør det muligt at undgå en sådan indgriben i Domstolens enekompetence, således at fællesskabsretsordenens autonomi bevares.

125 Det følger nemlig af konventionens artikel 282, at ordningen for bilæggelse af tvister, som indeholdes i EF-traktaten — eftersom denne foreskriver en procedure, der indebærer en bindende afgørelse i bilæggelsen af tvister — i princippet har forrang for den ordning, som indeholdes i konventionens kapitel XV.

126 Det er blevet fastslået, at de bestemmelser i konventionen, som er relevante for tvisten om MOX-anlægget, henhører under Fællesskabets kompetence, som dette har udøvet ved at tiltræde konventionen, hvorfor disse bestemmelser udgør en integreret del af Fællesskabets retsorden.

127 I det foreliggende tilfælde drejer det sig følgelig om en tvist om fortolkningen og anvendelsen af EF-traktaten som omhandlet i artikel 292 EF.

128 Eftersom parterne i tvisten er to medlemsstater og vedrører en påstået tilsidesættelse af fællesskabsretlige pligter, som er fastsat i konventionen, henhører den klart under en af de tvistbilæggelsesmåder, som er indført ved EF-traktaten og omhandlet i artikel 292 EF, nemlig den i artikel 227 EF fastlagte procedure.

129 Desuden er det ubestridt, at en sag som den Irland har anlagt ved voldgiftsdomstolen, må anses for en tvistbilæggelsesmåde som omhandlet i artikel 292 EF, eftersom afgørelser, der træffes af en sådan voldgiftsdomstol, i medfør af konventionens artikel 296 er bindende og har retskraft for tvistens parter.

130 Subsidiært har Irland imidlertid anført, at hvis Domstolen skulle fastslå, at de bestemmelser i konventionen, som er blevet påberåbt ved voldgiftsdomstolen, udgør en integreret del af Fællesskabets retsorden, må det samme gælde i forhold til bestemmelserne i konventionen vedrørende bilæggelse af tvister. Indbringelsen af en sag for en voldgiftsdomstol som omfattet af konventionens artikel 287, stk. 1, litra c), udgør derfor en tvistbilæggelsesmåde, som er fastsat i EF-traktaten og omhandlet i artikel 292 EF.

131 Dette argument må forkastes.

132 Som anført i nærværende doms præmis 123 kan en international aftale såsom konventionen ikke påvirke Domstolens enekompetence hvad angår bilæggelsen af tvister mellem medlemsstater vedrørende fortolkningen og anvendelsen af fællesskabsretten. Som anført i denne doms præmis 124 og 125 gør konventionens artikel 282 det netop muligt at undgå en sådan indgriben og at sikre, at fællesskabsretsordenens autonomi bevares.

133 Det følger heraf, at artikel 220 EF og 292 EF er til hinder for, at Irland indbringer en sag om bilæggelsen af en tvist om MOX-anlægget for en voldgiftsdomstol.

134 Denne konklusion kan ikke ændres af den omstændighed, at Irland i sin stævning til voldgiftsdomstolen også henviser til visse forpligtelser for Det Forenede Kongerige vedrørende risici forbundet med terrorisme.

135 Uden at det er nødvendigt at behandle spørgsmålet om, hvorvidt denne del af tvisten henhører under fællesskabsretten, bemærkes hertil alene — hvilket fremgår af denne doms præmis 120 — at en betydelig del af tvisten mellem Irland og Det Forenede Kongerige vedrører fortolkningen og anvendelsen af fællesskabsretten. Det påhviler Domstolen eventuelt at fastslå, hvilke dele af tvisten vedrørende bestemmelser i den pågældende internationale aftale der ikke henhører under dens kompetence.

136 Da Domstolens kompetence er en enekompetence og er bindende for medlemsstaterne, kan Irlands argumenter vedrørende fordelene ved en voldgiftsprocedure i henhold til bilag VII til konventionen i forhold til en sag ved Domstolen i henhold til artikel 227 EF ikke tiltrædes.

137 Sådanne fordele, hvis de antages at være godtgjort, kan nemlig i intet tilfælde begrunde, at en medlemsstat frigør sig fra de i EF-traktaten fastsatte forpligtelser hvad angår retsskridt, som skal imødegå en anden medlemsstats påståede tilsidesættelse af fællesskabsretten (jf. i denne retning dom af 25.9.1979, sag 232/78, Kommissionen mod Frankrig, Sml. s. 2729, præmis 9).

138 Med hensyn til Irlands argumenter vedrørende den hastende karakter og muligheden for at der i medfør af konventionens artikel 290 foreskrives foreløbige foranstaltninger, bemærkes alene, at Domstolen i medfør af artikel 243 EF kan foreskrive de nødvendige foreløbige forholdsregler i sager, der er indbragt for den. Det er åbenbart, at sådanne forholdsregler kan fastsættes under sager, der er anlagt i medfør af artikel 227 EF.

139 På grundlag af det anførte, må Kommissionen gives medhold i det første klagepunkt.

Om andet klagepunkt

140 Med sit andet klagepunkt har Kommissionen gjort gældende, at det forhold, at Irland har forelagt en voldgiftsdomstol fællesskabsretlige instrumenter til dennes fortolkning og anvendelse, udgør en tilsidesættelse af artikel 292 EF og en tilsidesættelse af artikel 193 EA hvad angår de påberåbte instrumenter, som henhører under Euratom-traktaten.

Parternes argumenter

141 Kommissionen har foreholdt Irland, at det har tilsidesat Domstolens enekompetence som fastsat i artikel 292 EF og artikel 193 EA, eftersom denne medlemsstat i henhold til konventionens artikel 293 for en voldgiftsdomstol, navnlig i sin stævning, har påberåbt sig visse fællesskabsretlige instrumenter henhørende under EF-traktaten eller Euratom-traktaten som det retsgrundlag, der skulle anvendes af voldgiftsdomstolen.

142 Det Forenede Kongeriges regering, som deler denne opfattelse, har i sine indlæg for voldgiftsdomstolen anført, at Irland i henhold til konventionens artikel 293 har påberåbt sig flere fællesskabsretsakter, navnlig direktiv 85/337, direktiv 90/313, Rådets direktiv 92/3/Euratom af 3. februar 1992 om overvågning af og kontrol med overførsel af radioaktivt affald mellem medlemsstaterne samt ind i og ud af Fællesskabet (EFT L 35, s. 24) og internationale aftaler som konventionen om beskyttelse af havmiljøet i det nordøstlige Atlanterhav.

143 Denne regering har desuden anført, at Irland for voldgiftsdomstolen har fremført argumenter, som vedrører fortolkningen af specifikke bestemmelser i disse retsakter eller aftaler, og at Irland har påstået, at Det Forenede Kongeriges adfærd er uforenelig med visse fællesskabsretlige forpligtelser, som udspringer heraf.

144 Irland har anført, at det har henvist til fællesskabsretlige instrumenter som ikke-bindende faktiske omstændigheder alene for at gøre det lettere at fortolke visse begreber i konventionen ved at påpege, hvorledes disse i praksis er blevet fortolket af retsinstanser for andre retsordener end voldgiftsdomstolens.

145 Ifølge denne medlemsstat er det også muligt at anvende dele fra en anden retsorden end konventionen ved »renvoi«, som er en gængs juridisk metode, der skal sikre, at regler fra forskellige retsordener kan eksistere harmonisk side om side.

Domstolens bemærkninger

146 Det er ubestridt, at Irland i sin stævning til og indlæg for voldgiftsdomstolen har påberåbt sig visse fællesskabsretsakter.

147 Foruden konventionen om beskyttelse af havmiljøet i det nordøstlige Atlanterhav drejer det sig i det væsentlige i forhold til EF-traktaten om direktiv 85/337 og direktiv 90/313 og i forhold til Euratom-traktaten om direktiv 80/836, direktiv 92/3 og direktiv 96/29.

148 Det er også ubestridt, at disse fællesskabsretsakter er blevet påberåbt af Irland i medfør af konventionens artikel 293, stk. 1, som bestemmer, at en domstol som voldgiftsdomstolen »skal anvende denne konvention og andre folkeretlige regler, som ikke er uforenelige med denne konvention«.

149 Som generaladvokaten har anført i punkt 49 og 50 i sit forslag til afgørelse, følger det nemlig af forskellige dele af Irlands indlæg for voldgiftsdomstolen, at denne medlemsstat ikke alene har fremlagt de nævnte fællesskabsretsakter som relevante forhold for at klargøre indholdet af de generelle bestemmelser i den i tvisten omhandlede konvention, men også som folkeretlige regler, som bør anvendes af denne domstol i medfør af konventionens artikel 293.

150 Som det Forenede Kongeriges regering ubestridt har anført, har Irland således navnlig for voldgiftsdomstolen gjort gældende, at miljørapporten fra 1993 ikke opfyldte kravene i direktiv 85/337, og at Det Forenede Kongeriges afslag på at udlevere MOX-anlæggets driftsplan ikke har gjort det muligt at vurdere dette anlægs berettigelse som krævet i direktiv 96/29, samt at dette afslag udgjorde en tilsidesættelse af artikel 6 i direktiv 80/836 eller af artikel 6 i direktiv 96/29.

151 Irland har således tilsyneladende forelagt voldgiftsdomstolen fællesskabsretlige instrumenter med henblik på disse instrumenters fortolkning og anvendelse inden for rammerne af en sag, hvorved det tilsigtede at få fastslået, at Det Forenede Kongerige havde tilsidesat bestemmelser i disse instrumenter.

152 Dette er i strid med den forpligtelse, som i henhold til artikel 292 EF og artikel 193 EA påhviler medlemsstaterne til at respektere Domstolens enekompetence til at påkende tvister vedrørende fortolkningen og anvendelsen af fællesskabsretlige bestemmelser, navnlig ved at anlægge sag som fastsat i artikel 227 EF og artikel 142 EA med det formål at få fastslået, at en anden medlemsstat har tilsidesat disse bestemmelser.

153 Eftersom visse af de pågældende instrumenter henhører under EF-traktaten og andre under Euratom-traktaten, må det derfor fastslås, at der er sket en tilsidesættelse af artikel 292 EF og artikel 193 EA.

154 Desuden bemærkes, at iværksættelsen og gennemførelsen af en procedure for voldgiftsdomstolen under de omstændigheder, som fremgår af nærværende doms præmis 146-150, indebærer en åbenbar risiko for indgreb i den kompetence, som er fastsat i traktaterne, og følgelig i fællesskabsretsordenens autonomi.

155 Denne risiko eksisterer, skønt Irland som anført formelt har forsikret, at det ikke har anmodet eller vil anmode voldgiftsdomstolen om med hjemmel i konventionens artikel 293 eller i andre bestemmelser at efterprøve eller tage stilling til, hvorvidt Det Forenede Kongerige har tilsidesat en fællesskabsretlig bestemmelse.

156 Det forhold, at der foreligger en sådan risiko, gør i øvrigt den omstændighed, at Irland har kunnet anmode denne voldgiftsdomstol om at anvende fællesskabsretten ved renvoi eller på grundlag af enhver anden metode, helt irrelevant.

157 Sammenfattende bør andet klagepunkt anses for begrundet.

Om tredje klagepunkt

158 Med sit tredje klagepunkt har Kommissionen for det første anført, at Irland har tilsidesat dets samarbejdsforpligtelse i medfør af artikel 10 EF, da det har udøvet en kompetence, der tilkommer Fællesskabet, ved med hjemmel i bestemmelser, der henhører under Fællesskabets kompetence, at indlede en procedure inden for rammerne af konventionen. For det andet har Kommissionen anført, at Irland har tilsidesat samarbejdsforpligtelsen, der følger af artikel 10 EF og artikel 192 EA, ved ensidigt at indlede denne procedure uden at underrette eller forudgående høre de kompetente fællesskabsinstitutioner.

Parternes argumenter

159 Kommissionen har anført, at Irland ved med hjemmel i konventionens bestemmelser, der henhører under Fællesskabets kompetence, at indlede en tvistbilæggelsessag inden for rammerne af denne konvention, har udøvet en kompetence, som tilkommer Fællesskabet.

160 En sådan handling kan skabe forvirring i ikke-medlemsstater, som er part i konventionen, hvad angår Fællesskabets eksterne repræsentation og interne sammenhæng som kontraherende part og være yderst skadelig for Fællesskabets effektivitet og for sammenhængen i dets handlinger udadtil.

161 Artikel 10 EF og artikel 192 EA er endvidere blevet tilsidesat derved, at en medlemsstat ikke ensidigt kan indlede en tvistbilæggelsessag inden for rammerne af en blandet aftale uden at underrette eller forudgående høre de kompetente fællesskabsinstitutioner.

162 Ifølge Kommissionen fandt alle kontakter mellem denne og Irland sted, efter at tvistbilæggelsessagen inden for rammerne af konventionen om beskyttelse af havmiljøet i det nordøstlige Atlanterhav og konventionen var blevet indledt.

163 Irland har anført, at artikel 10 EF som et generelt princip opstiller en residualforpligtelse. Hvis Domstolen derfor skulle fastslå, at der er sket en tilsidesættelse af artikel 292 EF, kan der ikke også være sket en tilsidesættelse af artikel 10 EF.

164 Den svenske regering deler hovedsageligt denne opfattelse.

165 Irland har tilføjet, at en forudgående høring under de gældende omstændigheder ikke havde kunnet forene de foreliggende synspunkter, eftersom Kommissionen klart var af den opfattelse, at Irland ikke kunne anvende konventionens tvistbilæggelsesprocedure.

166 Det Forenede Kongeriges regering har anført, at Irland i hvert fald burde have været klar over, at der forelå objektive grunde til at rejse alvorlig tvivl om, hvorvidt dets hensigt var i overensstemmelse med artikel 292 EF og artikel 193 EA.

167 Under disse omstændigheder påhvilede det ifølge Det Forenede Kongeriges regering denne medlemsstat at høre sine partnere, og i mangel af en bilæggelse af tvisten ad denne vej, tilkom det Domstolen at efterprøve Fællesskabets kompetence.

Domstolens bemærkninger

168 Kommissionen har for det første foreholdt Irland, at det har tilsidesat sin samarbejdsforpligtelse som følge af artikel 10 EF, eftersom denne medlemsstat ved at indlede en voldgiftssag inden for rammerne af konventionen har udøvet en kompetence, der tilkommer Fællesskabet.

169 Medlemsstaternes forpligtelse i artikel 292 EF til at anvende Fællesskabets retssystem og respektere Domstolens enekompetence, som udgør et fundamentalt træk ved dette system, må ses som et særligt udtryk for deres mere generelle loyalitetsforpligtelse, som følger af artikel 10 EF.

170 Det skal desuden fastslås, at dette første led af tredje klagepunkt har samme formål som første klagepunkt, da det vedrører samme adfærd fra Irlands side, nemlig denne medlemsstats anlæggelse af sagen ved voldgiftsdomstolen i strid med artikel 292 EF.

171 Følgelig er der ingen grund til at fastslå en tilsidesættelse af generelle forpligtelser i henhold til artikel 10 EF, som adskiller sig fra Irlands allerede konstaterede tilsidesættelse af sine mere specifikke fællesskabsforpligtelser efter artikel 292 EF.

172 For det andet har Kommissionen foreholdt Irland, at det har tilsidesat artikel 10 EF og artikel 192 EA, eftersom denne medlemsstat har indledt en procedure ved voldgiftsdomstolen uden at underrette eller forudgående høre de kompetente fællesskabsinstitutioner.

173 Dette andet led af tredje klagepunkt vedrører en påstået undladelse fra Irlands side, som adskiller sig fra den adfærd, som er genstand for første klagepunkt. Dette skal følgelig efterprøves.

174 Domstolen har fastslået, at på alle de områder, som svarer til EF-traktatens mål, pålægges det i artikel 10 EF medlemsstaterne at lette Fællesskabet gennemførelsen af dets opgaver og at afholde sig fra at træffe foranstaltninger, der er egnede til at bringe virkeliggørelsen af denne traktats målsætning i fare (jf. bl.a. udtalelse 1/03 af 7.2.2006, Sml. I, s. 1145, præmis 119). I medfør af artikel 192 EA har medlemsstaterne påtaget sig tilsvarende forpligtelser inden for rammerne af Euratom-traktaten.

175 Domstolen har desuden fastslået, at medlemsstaterne og fællesskabsinstitutionerne er forpligtet til at have et nært samarbejde for at kunne opfylde de forpligtelser, som de har påtaget sig i medfør af en delt kompetence ved vedtagelsen af en blandet aftale (jf. dommen i sagen Dior m.fl., præmis 36).

176 Det forholder sig navnlig således i tilfælde af en tvist, der — således som i det foreliggende tilfælde — hovedsagelig vedrører forpligtelser, der følger af en blandet aftale, som henhører under et område, nemlig beskyttelse og bevarelse af havmiljøet, hvor henholdsvis Fællesskabets og medlemsstaternes kompetence kan være tæt forbundet, hvilket desuden klart fremgår af Fællesskabets kompetenceerklæring og dets bilag.

177 Forelæggelsen af en sådan tvist for en retsinstans som voldgiftsdomstolen indebærer en risiko for, at en anden retsinstans end Domstolen udtaler sig om omfanget af de forpligtelser, som påhviler medlemsstaterne i henhold til fællesskabsretten.

178 Kommissionens tjenestegrene havde i øvrigt allerede i deres skrivelse af 8. oktober 2001 anført, at tvisten om MOX-anlægget, således som Irland fremstillede tvisten ved den voldgiftsret, der var nedsat i henhold til konventionen om beskyttelse af havmiljøet i det nordøstlige Atlanterhav, henhørte under Domstolens enekompetence.

179 Under disse omstændigheder indebærer forpligtelsen til et nært samarbejde inden for rammerne af en blandet aftale for Irlands vedkommende en pligt til forudgående at underrette og høre de kompetente fællesskabsinstitutioner, førend det indleder en tvistbilæggelsessag vedrørende MOX-anlægget inden for rammerne af konventionen.

180 En tilsvarende pligt til underretning og forudgående høring påhvilede desuden Irland i henhold til Euratom-traktaten, i det omfang denne medlemsstat inden for rammerne af den sag, det ville indlede ved voldgiftsdomstolen, påtænkte at påberåbe sig bestemmelser i denne traktat samt retsakter vedtaget i henhold hertil.

181 Det er ubestridt, at Irland på den dato, da det indledte sagen, ikke havde efterkommet denne pligt til underretning og forudgående høring.

182 Henset til det ovenfor anførte må Kommissionen gives medhold i det tredje klagepunkt i det omfang, det tilsigter, at Domstolen fastslår, at Irland ikke har opfyldt den pligt til samarbejde, som følger af artikel 10 EF og artikel 192 EA, da det indledte en sag inden for rammerne af den i konventionen fastsatte tvistbilæggelsesprocedure uden forudgående at have underrettet eller hørt de kompetente fællesskabsinstitutioner.

183 Søgsmålet bør derfor anses for begrundet.

Sagens omkostninger

184 I henhold til procesreglementets artikel 69, stk. 2, pålægges det den tabende part at betale sagens omkostninger, hvis der er nedlagt påstand herom. Da Kommissionen har nedlagt påstand om, at Irland tilpligtes at betale sagens omkostninger, og Irland har tabt sagen, bør det pålægges det at betale sagens omkostninger. I henhold til artikel 69, stk. 4, bærer Det Forenede Kongerige og Kongeriget Sverige deres egne omkostninger.

På grundlag af disse præmisser udtaler og bestemmer Domstolen (Store Afdeling):

1) Irland har tilsidesat sine forpligtelser i henhold til artikel 10 EF og 292 EF samt artikel 192 EA og 193 EA, idet det inden for rammerne af De Forenede Nationers havretskonvention har indledt en tvistbilæggelsessag mod Det Forenede Kongerige Storbritannien og Nordirland vedrørende MOX-anlægget i Sellafield (Det Forenede Kongerige).

2) Irland tilpligtes at betale sagens omkostninger.

3) Det Forenede Kongerige Storbritannien og Nordirland og Kongeriget Sverige bærer deres egne omkostninger.

Underskrifter